

ترکمنستان راه نفوذ عربستان در افغانستان را هموار می‌کند؟

ترکمنستان که اکنون توانایی انجام تعهداتش در پروژه چند میلیارد دلاری «تاپی» در افغانستان را ندارد با تاکید بر مشارکت عربستان در این پروژه راه ریاض در این کشور را هموار می‌کند.

به گزارش آران نیوز: ترکمنستان که پذیرفته بود تا 85 درصد از هزینه احداث پروژه 10 میلیارد دلاری تاپی را در عوض 30 سال خرید گاز طبیعی از این کشور به‌عهده گیرد اکنون با ناتوانی روبرو شده است.

ترکمنستان که از سال 2014 در رکود اقتصادی بسر می‌برد این نگرانی را برای تحلیلگران بوجود آورده است که به احتمال بسیار توانایی تامین هزینه 85 درصد از این پروژه را ندارد.

«لارنت روسکاس» تحلیلگر حوزه انرژی در شرکت خدمات مالی «آی.اچ.اس.» در لندن به «استارز اند استرایپس» گفت: فکر نمی‌کنم هیچ‌کس 10 میلیارد دلار را کناری گذاشته باشد، این سرمایه‌گذاری تا زمانی که بودجه موثقی نداشته باشند قابل باور نیست.

انتظار می‌رود نیاز پاکستان و هند تا سال 2030 افزایش دوبرابری پیدا کند و ترکمنستان این پروژه را برای بهبود اقتصادی خود ضروری می‌داند بنابراین تلاش می‌کند تا هزینه پروژه را به‌طریقی تأمین کند و یا کشور دیگری را برای مشارکت در تاپی متقاعد کند.

به همین دلیل، «مقصد بابایف» معاون نخست وزیر ترکمنستان چندی پیش در نشست کابینه این کشور از باز شدن پای عربستان سعودی به این پروژه و تخصیص مبلغ هنگفتی برای سرمایه‌گذاری در این پروژه خبر داد.

پروژه تاپی پس از تکمیل مراحل ساخت آن در ترکمنستان با عبور از ولایت‌های هرات، فراه، نیمروز، هلمند و قندهار وارد پاکستان و سپس هند خواهد شد.

این در حالی است که در سالهای اخیر همواره مقامات عربستان علاقمندی بسیاری را برای حضور در افغانستان به دلایل مختلف از خود نشان داده‌اند.

مقابله با تحکیم جایگاه ایران در بازار صادرات گاز منطقه، حضور در نزدیکی مرزهای جمهوری اسلامی و حمایت از جریان‌های تکفیری بویژه داعش از جمله اهدافی هستند که عربستان را مجاب به سرمایه‌گذاری در این پروژه کرده است.

دولت ترکمنستان نیز برای تامین بودجه خط لوله تاپی دست به دامن عربستان سعودی شده است، در نتیجه این کشور از طریق سهم کردن ریاض در پروژه تاپی زمینه حضور آنها در برخی از ولایت‌های همجوار ایران را فراهم خواهد کرد.

در کنار مشکلات اقتصادی، ترکمنستان برای تامین بودجه ساخت خط لوله تاپی نگرانی‌های امنیتی نیز از دیگر موانعی است که بر سر تحقق این پروژه در افغانستان وجود دارد.

با اینکه طالبان با صراحت حمایت خود را از پروژه تاپی در افغانستان اعلام کردند اما کارشناسان بر این باورند که فعالیت عناصر وابسته به داعش در غرب افغانستان روند ساخت خط لوله تاپی را با مشکل مواجه خواهد کرد.

عربستان اگر چه می‌تواند بودجه مورد نیاز برای اجرایی شدن پروژه تاپی را در اختیار ترکمنستان قرار دهد اما این نگرانی نیز وجود دارد که شرکت‌های سعودی در پوشش اجرای پروژه تاپی فعالیت خود را برای حمایت از داعش و سایر جریان‌های افراطی افزایش دهند.

در حالی که مقامات افغان و دولت ترکمنستان مدعی هستند که اجرایی شدن پروژه تاپی می‌تواند به شکوفایی اقتصاد و توسعه افغانستان کمک کند ولی در واقع حضور عربستان در این پروژه می‌تواند نتیجه کاملاً عکس آن را در پی داشته باشد.

زیرا حضور ریاض در پوشش پروژه تاپی می‌تواند زمینه ساز رشد داعش و سایر جریان‌های تکفیری در افغانستان شود و با ایجاد ناامنی در ولایت‌هایی که این پروژه از آن می‌گذرد روند اجرایی تاپی نیز بطور کلی متوقف یا مختل شود.

با این حال ذهنیت مثبتی درباره قصد و نیت عربستان در افغانستان و منطقه وجود ندارد به همین دلیل حضور شرکت‌های سعودی در ولایت‌های مرزی افغانستان می‌تواند به تشدید رقابت‌های منطقه‌ای در این کشور بیانجامد.

برخی از کارشناسان نیز بر این باورند که تخصیص بودجه چندین میلیارد دلاری از سوی عربستان سعودی برای اجرایی شدن پروژه تاپی در افغانستان می‌تواند هر انگیزه‌ای به جز انگیزه اقتصادی داشته باشد.